

ПОЛІТИКА ІСУСА

Вступ до книги Джона Говарда Йодера

До початку III тисячоліття в євангельських громадах Східної Європи домінувала думка, що Ісус далекий від політики, що Його хвилювали тільки духовні проблеми боротьби з гріхом, що Він закликав Своїх учнів до суворого розділення церкви і держави, яке розумілося як повна аполітичність. Справді, Христос жив під час римської окупації і не вимагав її повалення. Він не виступав проти недосконалого політичного устрою Ізраїлю, не пропонував політичних маніфестів і не закликав до скасування рабства чи несправедливості. Однак, книга впливового богослова Джона Говарда Йодера «Політика Ісуса» пропонує зовсім інший погляд на Христа. Йодер переконливо показує, що традиційна картина Ісуса, Якого не хвилюють проблеми соціальної несправедливості та боротьби зі злом, не відповідає євангельському тексту.

Як і личить анабаптистському теологу, Йодер у своїй книзі залишається на менонітських засадах, але демонструє, що Ісус не лише Цар над душами людей, а й Господь справедливого соціально-політичного устрою. Досліджуючи Євангелію від Луки, Йодер переконливо доводить, що справжній вплив життя і служіння Ісуса на соціальну поведінку Його учнів є особливим видом християнського пацифізму, в якому «хрест Христа є зразком християнської соціальної ефективності».¹ Однак шлях до ідеального устрою суспільства лежить не через революцію і політичні перевороти, а через внутрішню зміну серця і реалізацію етики Нового Заповіту в повсякденному житті.

Перемога Агнця над злом, здійснена на Голгофському Хресті, у повноті реалізується тільки в Есхатоні, але, з погляду Йодера, вона має проявлятися вже тут і зараз у слухняному слідуванні за Господом. Не випадково підзаголовком книги «Політика Ісуса» взято слова *Vicit Agnus Noster*. Це частина стародавнього моравського девізу *Vicit Agnus Noster, eum sequamur* (Наш Агнець переміг, слідуймо за Ним).

Книга Йодера стала переломною працею в сфері християнської етики. Вона була перекладена 10 мовами, викликала багато дискусій та ініціювала чимало серйозних досліджень і публікацій. Журнал *Christianity Today*, назвав книгу «Політику Ісуса» п'ятою за значимістю релігійною книгою XX століття. Сам Джон Говард Йодер (1927–1997) тривалий час був одним із найвпливовіших менонітських авторів XX століття, проте його кар'єра і спадок були затьмарені звинуваченнями в сексуальних домаганнях.² Його основні роботи були пов'язані з захистом пацифізму та християнською етикою.

С. Санніков

[1] John Howard Yoder, *The Politics of Jesus: Vicit Agnus Noster* (Wm. B. Eerdmans Publishing, 1994), 242.

[2] Детальніше про це див. <https://peacetheology.net/john-h-yoder/john-howard-yoder's-sexual-misconduct—part-five-2/> та <https://www.mennoniteusa.org/resource-portal/resource/john-howard-yoder-digest/>. Також Stanley Hauerwas, *Hannah's Child: A Theologian's Memoirs* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 2010): 242-47; Glen Stassen, <https://thinkingpacifism.net/2013/09/24/glen-stassens-reflections-on-the-yoder-case/>.